

ГРОМАДСЬКЕ ЖУРІ ЯК ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

CITIZENS` JURY AS INSTRUMENT OF SOCIAL CONTROL

У статті розглянуто громадське журі як інструмент соціального контролю громадян, можливості його застосування, переваги й обмеження. Цей інструмент може бути використаний громадами для прийняття важливих питань, в тому числі таких, які не можуть бути ефективно вирішені, окрім як через включення громадян до дискусії та безпосереднього залучення до прийняття рішень. У статті наведені приклади застосування громадського журі в Австралії та Сінгапурі, де воно є сталим інструментом вирішення неоднозначних, етично складних питань тощо. Громадське журі є інструментом соціального контролю, що передбачає не пасивне спостереження за прийняттям політичних рішень, а активне включення всіх верств населення до розв'язання суспільно-значущих питань. Цей метод дозволяє максимально ефективно використовувати соціальний капітал громадян включенням їх у прийняття рішень на локальному чи державному рівні. Децентралізація посилює суспільний капітал об'єднаних територіальних громад (ОТГ) можливостями регулювати політичну діяльність локально, напряду впливаючи на розподіл ресурсів громади на потреби її населення. Наразі громади є важливими політичними суб'єктами України. Саме через них є доцільним впроваджувати нові інструменти та методи включення громадян до прийняття політичних рішень, а тим самим розвивати і посилювати їх політичний потенціал, примножувати політичний та соціальний капітали. Дослідження громадського журі є актуальним вже сьогодні, а реально цей інструмент можна ефективно використовувати вже за 5 років. "Відтворення мікрокосму" громади в усій її економічній, гендерній, етнічній різноманітності є однією з переваг громадського журі. Це дозволяє почути думку кожної верстви населення та використовувати їх для прийняття рішень, які стануть найбільш прийнятними та доцільними для громади та зменшить невдоволення населення.

Ключові слова: громадське журі, об'єднана територіальна громада, соціальний контроль, інструменти соціального контролю, децентралізація.

This article examines the citizens' jury as a tool for social control of citizens, the possibilities of its use, its advantages, and its limitations. This tool can be used by communities to decide important issues, including those that cannot be effectively resolved except through including citizens in the discussion and direct involvement in decision-making. The article cites examples of the use of citizens' jury in Australia and Singapore, where they are a permanent tool for dealing with ambiguous, ethically difficult issues, etc. The citizens' jury is an instrument of social control, involving not passive observation of political decision-making, but the active inclusion of all segments of the population in resolving socially important issues. This method makes it possible to maximize the use of citizens' social capital by including them in decision-making on the local or state level. Decentralization has strengthened the social capital of United Territorial Communities (UTCs) with the ability to regulate political activity locally, influencing directly the allocation of community resources to the needs of its population. Currently, communities are important political actors in Ukraine. It is through them that it is advisable to introduce new tools and methods of including citizens in political decision-making, and thereby develop and strengthen their political potential and increase their political and social capital. The study of the citizens' jury is relevant today, and realistically this tool can be effectively used in 5 years. "Reproducing the microcosm" of the community in all its economic, gender, ethnic diversity is one of the benefits of a citizens' jury. It allows us to hear the opinions of every segment of the population and use them to make decisions that will be the most acceptable and appropriate for the community and will reduce the discontent of the population.

Key words: citizens' jury, united territorial community, social control, instruments of social control, decentralization.

УДК 316.3
DOI <https://doi.org/10.32843/2663-5208.2022.39.5>

Склярова І. А.

аспірантка кафедри соціальних структур та соціальних відносин Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Ще до початку повномасштабного військового вторгнення РФ на територію України, у співпраці з ВГО «Асоціацією сприяння самоорганізації населення» ми вдалися до пошуку дієвих практик, інструментів реалізації та посилення соціального контролю щодо прийняття управлінських рішень на місцевому рівні. Особливий інтерес для нас представляли такі інструменти та практики, що підходять для об'єднаних територіальних громад (ОТГ), які беззаперечно є активними суб'єктами громадянського суспільства України. Ми виходили з того прийнятого твердження, що децентралізація відкрила перед громадами можливості для більш самостійного розв'язання питань, що стосуються виключно ОТГ та його населення. Нова форма самоуправління

ОТГ, на нашу думку, дозволяє запроваджувати нові інструменти та механізми для прийняття рішень на місцях.

Територіальні одиниці України мають різні історичні шляхи розвитку, відмінні традиції, демографічні, економічні характеристики; відрізняються за потребами, шляхами та можливостями їх задовольняти. Саме тому при нашому пошуку ми звертали увагу на такі інструменти соціального контролю, які дозволяють враховувати всі специфічні характеристики та контекст громади. В Україні вже практикуються такі інструменти громадянського впливу як громадська експертиза, громадське розслідування, громадські слухання тощо. Проте цей список необхідно розширювати методами, які наразі не практикують в Україні,

проте визнані дієвими іншими демократичними державами. На наш погляд серед таких інструментів, які якісно можуть доповнити арсенал самоуправління децентралізованих громад, ми вважаємо *громадське журі*.

Наш опис методу та практик громадського журі ґрунтується на аналізі закордонних джерел. Серед країн ближнього для України зарубіжжя громадське журі не використовується достатньо часто, проте, наприклад, у Великій Британії, Сінгапурі, Австралії та США цей метод загальноприйнятий. Це, своєю чергою, є певним обмеженням нашого дослідження, адже через віддаленість та відмінність країн важче екстраполювати гіпотетичні результати використання методу громадського журі в Україні.

Проблема даного дослідження полягає в суперечності між необхідністю розвитку громадянського суспільства й інструментів соціального контролю на місцях та недостатньою кількістю дієвих інструментів, які б дозволили враховувати специфічні потреби громад.

Розвиток широкої залученості громадян України до державотворення триває. Децентралізація та інші соціально-політичні чинники вплинули на підвищення демократизації українського суспільства та залучення громад до прийняття політичних (policy) рішень. Прозорість та відкритість прийняття рішень владними органами стає не тільки юридичною нормою, а й нормою відповідальності влади перед громадами. Однак не завжди прийняті рішення відповідають потребам та думці громадян, а часто не можуть бути ефективними в конкретній громаді. Це й визначає суперечність – при необхідності прийняття ефективних рішень на місцях громада має непряме відношення та часто не може вплинути на коригування результату обговорень у владних органах під дійсні потреби громадян.

Громадське журі, на нашу думку, є дієвим методом реалізації соціального контролю громадян в умовах громадянського суспільства. Події в історії незалежної України сприяли формуванню політично активних громадян, які орієнтовані на демократизацію українського суспільства. Цьому сприяло підвищення рівня поінформованості стосовно політичних можливостей громадян, попереднім досвідом реалізації своїх прав та впровадження якісних змін суспільного життя, розумінням механізму впливу громадян на владні інституції тощо. Дослідження громадянської активності можуть будуватися як на рівні індивіда, так і на рівні *громади*. Саме громада (ОТГ) виступає тим суб'єктом соціального контролю, який може використовувати громадське журі як такий інструмент, що підвищує спроможності громади. Адже спроможна громада – це така, що “здатна самостійно або через відповідні органи місцевого самоврядування забезпе-

чити належний рівень надання послуг, зокрема у сфері освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, житлово-комунального господарства, з урахуванням кадрових ресурсів, фінансового забезпечення та розвитку інфраструктури відповідної адміністративно-територіальної одиниці” [1]. Визначення та покращення належного рівня послуг можна добитись лише через ефективну партнерську співпрацю, де громадяни можуть вільно висловити свою думку, впроваджувати свої ідеї в дійсні рішення. Саме такий рівноправний діалог може забезпечити громадське журі.

Для того, аби краще зрозуміти, в чому полягає функція контролю громадського журі, необхідно розглянути теоретичні основи соціального контролю та його можливі прояви у суспільстві.

Теоретичні розробки щодо соціального контролю представлені в працях українських дослідників Н. Бойко, В. Городяненка, С. Жданенко, К. Кондова, С. Спільника тощо. Серед закордонних авторів цій темі приділяли увагу Р. Айкерс, В. Рьопке, Н. Смелзер, М. Фуко, П. Штомпка та ін.

Соціальний контроль слід відрізнити від громадського контролю, в тому сенсі, що він є процедурно менш формальним. В соціальній психології це поняття розуміється більше як регулювання великою групою людей поведінки окремого індивіда. В соціології соціальний контроль визначається як саморегуляція суспільства за допомогою певних соціальних груп та організацій. Ця інтерпретація почала використовуватись на початку ХХ ст. в роботах Е. Росса, Р. Парка та ін. Переосмислюючи Н. Смелзера, громадський контроль є «нормою-правилом», тобто має під собою прописані закони, акти, що містять жорсткі санкції та покарання за їх порушення. Водночас соціальний контроль є “нормою-очікуванням”, що означає: покута за порушення норм не є прописаною та не несе за собою суворого покарання, проте супроводжується суспільним засудженням [2, с. 220–230]. Т. Парсонс вважав, що соціальний контроль є процесом зіставлення очікуваної та фактичної поведінки. Тобто, суб'єкт, що контролює, здійснює порівняння між прописаним стандартом, соціальним очікуванням із його фактичною реалізацією, а після формує висновки стосовно причин, наслідків та можливих санкцій, які буде доречним впровадити щодо об'єкта контролю. Наприклад, в системі взаємодії влади та громад окремого ОТГ органи влади або окремі посадовці виступають у якості об'єкта контролю (на кого спрямований контроль), а громада – суб'єктами (тими, хто контроль здійснює). Соціальний контроль державної влади з боку громади може здійснюватись через висловлення громадської думки та груповий

тиск. Або може реалізовуватись через партнерську взаємодію, де представники громади самі виступають ініціаторами рішень, тобто виступають суб'єктами контролю зсередини системи прийняття рішень.

Е. Дюркгайм описував види соціального порядку та моделі права, які їм відповідають. Моделі права належали до порядку відповідно до типів соціальної солідарності, які поділяються на репресивне та реститутивне (кооперативне). Для простих гомогенних суспільств, яким притаманна «механічна солідарність», відповідає «репресивне» право, тобто покарання передбачається для кожного, хто порушить його приписи. В той час для складних гетерогенних суспільств, що поєднані «органічною солідарністю», відповідним є «реститутивне» право, де домінує не покарання, а корегування і відновлення, вимога виправити спричинену іншим членам суспільства шкоду. З еволюцією суспільства роль репресивного права зменшується, водночас зростає реститутивне право з відповідними формами контролю.

Як було визначено вище, одна із значущих умов сучасного політичного устрою в Україні, що впливає на реалізацію соціального контролю – це децентралізація влади. Децентралізація є однією з найбільш популярних тем в дослідницькому дискурсі сучасної української науки. Із 2014 року в Україні активно впроваджуються принципи децентралізації, наслідуючи досвід західних держав. Це означає, що державний апарат влади віддає певні політичні та адміністративні повноваження, обов'язки місцевим органам влади та громадам, а також право самостійно розв'язувати питання розподілу ресурсів тощо [3]. Це надало можливість суб'єктам впливу (ОТГ, громадським об'єднанням, лідерам думок тощо) залучатись до розв'язання питань на місцевому рівні, в тому числі через прямий діалог з представниками влади, беручи участь в прийнятті рішень. Децентралізація сприяє встановленню правових рамок соціального контролю, розширюючи можливості для громадян та їх об'єднань, дає можливість розвитку ОТГ, залучає їх до розподілу місцевих ресурсів та ін. За даними звіту «Децентралізація влади: порядок денний на середньостроковому рівні» [4, с. 177] процес децентралізації, запущений в Україні з 2014 року, характеризується експертами вже в 2019 році як такий, що вже не може бути оберненим у більшості регіонів країни. А тому впровадження методів та інструментів громадського включення стає все більш актуальним.

Все вищезазначене дає підстави стверджувати про розвиток громадянського суспільства, поширення існуючих і появу нових форм та методів соціального контролю за діями влади. За типологією організації «Спектр громад-

ської участі» від Міжнародної асоціації громадської участі, громадське журі є найсильнішим методом залучення громадян до прийняття рішень у взаємодії з владою [5]. Методика громадського журі створена Недом Кросбі (Ned Crosby) в Центрі Джеферсона (США) у 1971 р. та Пітером Дінелем (Peter Diemel) з Дослідницького інституту громадського залучення університету Вупперталю (Німеччина). Прецедентів такої технології громадської участі і контролю в Україні ще немає. Проте цей інструмент є розповсюдженим та визнаним у Західному світі, зокрема в Австралії, Великій Британії, Канаді, США та ін. Громадське журі запрошується до вирішення неоднозначних, версусних питань. Прийняття неефективних рішень може спричинити невдоволення членів громадою. А тому залучення громадян ОТГ до прийняття політичних рішень у якості консультантів дає можливість уникнути конфлікту в громаді та сприяє знаходженню ефективних та прийнятних рішень.

Громадське журі базується на чотирьох базових принципах:

1. Представництво – громада максимально представлена в журі відносно своїх характеристик через науковий метод відбору.

2. Поінформованість – представникам журі надають широкий спектр точок зору щодо питання обговорення.

3. Всебічність – питання розглядається з усіх точок зору та варіантах розвитку питання.

4. Розважливість – рішення прийняте на основі суджень представників громади.

Громадське журі скликається для прийняття рішень стосовно будь-яких питань щодо життя конкретної громади з урахуванням локальних особливостей (географічних, демографічних, економічних тощо).

Засновники методу виділяють компоненти процедури громадського журі, до яких відносяться:

1. «Мікрокосм» громади. Відтворення соціально-демографічних характеристик жителів методом випадкової стратифікаційної вибірки. Це гарантує, що рішення журі буде наближене до реальної думки всієї громади.

2. Демократичність дискусії. Дискусія має проходити за рівних можливостей для висловлювання думки від учасників. Журі має бути достатньо великим та представляти локальне різноманіття. Одночасно має дотримуватись баланс, при якому воля одних членів не пригнічує голоси інших. Оптимальний розмір журі – 15–24 людини, але не менше 12 осіб (залежно від розмірів громади та її організаційної спроможності).

3. Якість інформації. Населення часто не має доступу до обґрунтованої інформації щодо питання обговорення, а також підпадає під вплив необ'єктивної громадської думки та ЗМІ.

Ця проблема вирішується двома способами: залучення експертів та дискусійні питання. До процесу обговорення долучаються *експерти (свідки)* з проблеми з протилежними точками зору. Вони презентують свою аргументовану позицію. Учасники журі ставлять уточнювальні питання експертам, формуючи власну критичну точку зору, спираючись на отримані різнобічні факти. Таким чином рішення журі наближається до консенсусного.

Продуктивне обговорення забезпечується фасилітатором. Це професіонал із досвідом модерування чи фасилітації. Роль фасилітатора – оптимізувати процес обговорення, залучити та почути кожного учасника, зафіксувати важливі для прийняття рішень думки журі. Фасилітатор не втручається у прийняття рішення, проте допомагає журі триматись теми дискусії, долучити кожного до вираження думки, оптимізує час та процес прийняття рішення, нівелює конфліктні обговорення.

Достатня кількість часу для вивчення питання. Засідання громадського журі за стандартами процедури відбувається протягом 3–6 днів. Проте інколи необхідно більше часу. Це залежить від складності питання, процесу прийняття рішення.

Основною перевагою громадського журі є відсутність лобіювання будь-якої точки зору в процесі обговорення, адже до процесу залучені звичайні громадяни, а не представники тих чи інших політичних сил.

Організацію громадського журі бере на себе *проектна група*. Члени групи не мають бути представниками зацікавлених сторін, не пов'язані з членами журі, експертами чи фасилітатором. До функцій проектної групи відносяться:

- формування запиту на обговорення;
- формування плану процедури та кошторису;
- організація процедури;
- відбір членів журі;
- відбір і запрошення експертів та фасилітатора.

Члени журі обираються двома способами: рандомно або методом випадкової стратифікованої вибірки (бажано). Їх склад відповідає основним соціально-демографічним характеристикам населеного пункту. Випадкова стратифікована вибірка «передбачає попередній розподіл основи вибірки на однорідні групи (страсти) і відбір із кожної з них певної кількості одиниць» [6]. Відбір учасників у кожній з утворених груп виконують за допомогою простого випадкового або систематичного відбору.

Відбір експертів є важливим етапом прийняття рішень. Експертне рішення з питання, що обговорюється, стає у порівняння з рішенням журі. Це дає змогу зрозуміти рівень розходження між об'єктивним та суб'єктивним баченням питання. Експертів відбирають за

рівнем їх компетентності у темі дискусії журі. Їх кількість може складати близько 5 людей, залежно від складності питання. Експерти можуть бути залучені як платно, так і на волонтерській основі.

Проведення 3–6 денного процесу обговорення громадським журі обов'язково має супроводжуватись фасилітованою підтримкою. Фасилітатор – це спеціаліст із зовнішнього супроводу розв'язання колективних проблем. Він або вона є особою, хто допомагає людині чи організації зробити щось легше або знайти відповідь на проблему, обговорюючи речі та пропонуючи способи розв'язання справ [7]. За допомогою професійного фасилітатора процес винесення вердикту громадським журі буде не керованим, а спрямованим та логічним. Роль фасилітатора полягає у залученні до повноцінної участі, сприянні взаєморозумінню, стимулюванні прийняття спільних рішень, створенні атмосфери відповідальності. Крім того, фасилітація запобігає конфліктам в обговоренні.

Не дивлячись на беззаперечну користь громадського журі для успішного функціонування громад, даний інструмент соціального контролю має і певні обмеження, в першу чергу фінансові. Організація процедури журі може різнитись відповідно до фінансової спроможності громади. В сучасній Австралії вартість проведення одного громадського журі коштує від 3 500 до 100 000 австр. дол. (бл. 2600–75 000 амер. дол.). Звісно, така вартість не є посилюючою для українських ОТГ. Експерти з громадського журі рекомендують залучити спонсорів для покриття витрат процедури. Це можуть бути державні департаменти, неурядові організації, а також представники бізнесу, на діяльність яких може впливати рішення громадського журі. Кошторис процедури можна суттєво скоротити, залучивши експертів та/або фасилітатора ProBono (тобто коштом недержавних організацій, які зацікавлені в ідеї розвитку громади); використовуючи адміністративні приміщення для проведення зібрань громадянського журі; залучення членів журі на волонтерській основі.

Для формування кошторису організації громадського журі треба враховувати:

- гонорар членам журі;
- оренда приміщення;
- супроводження журі харчуванням, канцелярією та проживання за потреби;
- гонорар фасилітатора;
- гонорар експертів;
- поселення експертів та фасилітатора;
- супутні матеріали для проведення процедури.

Експерти з проведення громадського журі з Агенції охорони навколишнього середовища Сполучених Штатів розробили детальну

рекомендацію з організації журі, включаючи канцелярські та технічні матеріали для засідань [8]. А Уряд Південної Австралії, де громадське журі є звичайно прийнятим методом залучення громадян до політичних та фінансових рішень, навіть дають рекомендації щодо подальшого використання отриманих даних в евалюації діяльності відповідного сектору [9].

Окрім суто фінансових, громадське журі має також певні організаційні та методологічні обмеження. Метод не передбачає іншого забезпечення чистоти обраних членів, окрім стратифікаційної вибірки. Морально-етична складова кожного учасника не може бути врахована. До процедури мають бути залучені платні спеціалісти, що вимагає значних витрат бюджету громади. Тобто, громадське журі має бути закладено в бюджет заздалегідь або проходити коштом благодійників чи на волонтерських засадах учасників (повністю або частково). Висновки журі можуть залежати від суб'єктивних чинників та мати неструктурований характер.

У 2022 році дослідницька група із Сингапуру опублікували статтю із докладним описом проведення та верифікації громадського журі за темою «Обмін медичними даними із приватною індустрією». Журі було відібрано так, аби представити етнічну різноманітність Сингапуру. Процедура проводилась 4 дні. До експертів були залучені представники охорони здоров'я Сингапуру. Проведення процедури супроводжувалось австралійськими спеціалістами, що мали досвід організації журі, інтерпретації його результатів та підведення підсумків. За результатами обговорення, журі дійшло висновку, що особисті дані пацієнтів можуть бути передані фармацевтичним, біотехнологічним технологічним організаціям, але не страховим фірмам. Журі визнало, що, на основі отриманих від експертів даних та в результаті дискусії, передача даних сприятиме здоров'ю наступних поколінь та зміцнить сектор досліджень здоров'я. Проте в рекомендаціях від журі було чітко визначено, що в результаті передачі даних для подальших вивчень комерційними проектами, місто-держава має отримувати суспільну користь. Обмін даними має, в першу чергу, відповідати суспільним інтересам населення, а не тільки сприяти прибутковості комерційного сектору. Поради також стосувались внутрішньої політики Сингапуру. Насамперед щодо впровадження антидискримінаційного закону для запобігання генетичної дискримінації населення. Саме відсутність такого закону мотивувало журі відмовити в наданні медичних страховим компаніям [10].

Як видно з прикладу вище, громадське журі має можливість надавати висновки та рекомендації не тільки на локальному, а й на державному рівні щодо розв'язання питань, які

стосуються етики та норм, прийнятних для населення певного регіону або країни.

Отже, громадське журі є дієвим інструментом соціального контролю в розвинених демократичних державах. Спираючись на тенденції розвитку українського громадянського суспільства, можна стверджувати, що практика застосування громадського журі можлива й в Україні. В першу чергу, на нашу думку, її варто впроваджувати на регіональному рівні, в тому числі в територіальних громадах, для розв'язання питань спільного проживання, декомунізації, питань збереження культурного фонду тощо.

Технологія громадського журі наразі відрізняється в різних країнах не тільки назвою («групи планування», «громадські слухання», «конференції з досягнення консенсусу» тощо), змістом і практиками застосування. Перспективи подальших досліджень в цій сфері пов'язані, за нашою гіпотезою, з тим, що цей інструмент залучення до управління і контролю більш розвинений і ефективний в тих країнах, де існує практика суду присяжних. Однак поки це припущення потребує емпіричної перевірки.

Хоча наразі Україна та її сусідні країни поки активно не впроваджують громадське журі як повсякденну практику для громад, однак перспектива такої технології вже означена неакадемічними українськими експертами громадянського суспільства. На нашу думку, громадське журі може стати невід'ємним елементом прийняття рішень в наступні 5–10 років. Це пов'язано зі зміною політично активних поколінь, коли громадяни, народжені вже в незалежній українській державі стануть більшістю електорату, політична відповідальність буде сформована з акцентом на самостійність, сталість та соборність. Прийняття рішень стане більш актуальним для цих громадян через потребу впроваджувати зміни не тільки для себе, а для покоління своїх дітей. Не менш важливим чинником становлення української політичної нації, яка використовує різноманітні інструменти соціального контролю, як, наприклад, громадське журі, є військове вторгнення в Україну, що вже сприяло консолідації ресурсів та капіталу нації на утримання кордонів та цінностей національної держави.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Яка громада є спроможною? URL: <https://decentralization.gov.ua/questions/27>
2. Смелзер Н. Соціологія / пер.с англ. Москва : Феникс, 1994. 688 с.
3. Глосарій децентралізації. URL: <https://decentralization.gov.ua/glossary?letter=%D0%94>
4. Децентралізація влади: порядок денний на середньострокову перспективу : аналіт. доп. Київ : НІСД, 2019. 192 с.
5. Рівні співпраці влади і громади: шість типологій громадянської участі *Mistosite – українська урбаніс-*

тична платформа. URL: <https://mistosite.org.ua/uk/articles/r%D1%96vn%D1%96-sp%D1%96vprac%D1%96-vlady-%D1%96-gromady-sh%D1%96st-typolog%D1%96j-gromadyanskoyi-uchast%D1%96>

6. Про затвердження Методики формування вибіркової сукупності звітних одиниць у структурному обстеженні малих підприємств. Наказ Державного комітету статистики України від 29.12.2010 № 536. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0536832-10#Text>

7. Facilitator. *Cambridge Dictionary*. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/facilitator> (дата звернення: 20.07.2022).

8. Public Participation Guide: Citizen Juries. U.S. *Environmental Protection Agency*. URL: <https://www.epa.gov/international-cooperation/public-participation-guide-citizen-juries>

9. Citizens Jury. *The Government of South Australia*. URL: <https://www.bettertogether.sa.gov.au/planning-tools/engage/citizens-jury>

10. Ballantyne A., Lysaght T., Jin Toh H. та ін. Sharing precision medicine data with private industry: Outcomes of a citizens' jury in Singapore. *Big Data & Society*. 2022. Vol. 9. № 1. P. 1–13. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/20539517221108988>